

РЕШЕНИЕ

№ 56

гр. К., 19.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РА.ОНЕН СЪД – К., I-ВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на пети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Светослав Н. Николов

при участието на секретаря Мария Г. Гергинова
като разгледа докладваното от Светослав Н. Николов Гражданско дело № 20231850100074 по описа за 2023 година

Предявени са обективно кумулативно съединени искиове от страна на „А. Б. България“ ЕООД, ЕИК****, със седалище и адрес на управление гр. С., срещу Д. Т. Д., ЕГН*****, от гр. К., с които е поискано да се признае за установено, че ответникът дължи на ищеца сумата от 600 лева, представляваща дължима главница по договор за потребителски кредит от 04.09.2017 г., сключен между „К.“ ЕАД и ответника, вземанията по които са били прехвърлени с договор за продажба и прехвърляне на вземания от 02.03.21 г., сключен между „К.“ ЕАД, „А. Т.“ ЕООД и „А. Б. България“ ЕООД, за сумата от 187,05 лева, представляваща дължимо възнаграждение по договор за предоставяне на поръчителство, сумата от 41, 70 лева, представляваща дължима договорна лихва върху главницата за периода 10.10.2017 г. до 10.12.2017 г., сумата от 210,32 лева, представляваща дължима законна лихва за периода от 10.10.2017 г. до 23.02.2021 г., сумата от 61,30 лева, представляваща законна лихва за забава по договор за предоставяне на поръчителство начислена за периода от 23.02.2021 г. до 02.03.2021 г., за които вземания е издадена заповед за изпълнение №401 от 28.10.22г., по ч.гр.д. №910/22 г. по описа на РС- К.- искиове по чл.422, ал.1, вр.чл.415, ал.1, т.2 ГПК, вр.чл.86 ЗЗД.

Твърди се, че между „К.“ ЕАД, в качеството на кредитодател и Д. Т. Д., в качеството му на кредитополучател е бил сключен договор за потребителски кредит №933492 от 04.09.2017 г. по електронен път съгл. ЗПФУР. По силата на сключения договор ответника е бил получил сумата от 600 лева, срещу което се е задължил да върне 3 вноски по 213, 90 лева в срок до 10.12.2017 г., когато е падежирана последната вноска съгласно Приложение №1 съдържащо погасителен план към договора. Твърди се, че е бил уговорен фиксиран

лихвен процент в размер на 41,24 %, както и ГПР в размер на 50 %.

Сочи се, че ответникът е сключил на 04.09.2017 година и договор за предоставяне на поръчителство с дружеството „А. Т.“, по силата който последното дружество се е задължило да сключи договор с трето за процеса лице – ищеца и да отговаря пред него солидарно с ответника за всички задължения по договора за кредит сключен с ищеца така, както те са установени в договора и приложенията към него. Твърди се, че съгласно чл. 3 от Договора за предоставяне поръчителство дружеството се е задължило да плати всички изискуеми задължения при поискване от ищеца.

Твърди се, че на 04.09.2017 г. „А. Т.“ и „К.“ са сключили договор за поръчителство, по силата на който „А. Т.“ се е задължило спрямо „К.“ за всички задължения на Д. Т. Д. по договора за кредит.

Сочи се, че ответникът Д. Т. Д. не е изпълнил в срок задълженията си по договора за кредит, поради което „К.“ е поканило „А. Т.“ да плати всички изискуеми задължения на Д. Т. Д. по договора за кредит.

Твърди се, че за това обстоятелство и в изпълнение на уговореното в чл. 3, ал. 2 от Договора за предоставяне на поръчителство „А. Т.“ е изпратило уведомление до длъжника на 18.02.2021 г., в което е посочило всички дължими суми и предстоящо плащане от „А. Т.“.

Сочи се, че на 23.02.2021 г. „А. Т.“ е погасило дължимите от Д. Т. Д. към „К.“ суми, както следва:

1. 600 лева /главница/ по Договор за кредит;
2. 41.7 лева /договорна лихва/ за период 10.10.2017 г до 10.12.2017 година;
3. 210.32 лева /обезщетение за забава в размер на законната лихва за забава/.

Твърди се, че на 23.02.2021 г. „А. Т.“ е уведомило по електронна поща длъжника за извършеното плащане съобразно уговореното в чл. 3, ал. 4 от договора за предоставяне на поръчителство, за встъпването на „А. Т.“ в правата на кредитора „К.“, както и за задължението му за заплащане на възнаграждение по договора за предоставяне на поръчителство в размер на 187.05 лева, ведно със сумата от 61.3 лева, представляваща обезщетение за забава върху дължимото възнаграждение по договора за предоставяне на поръчителство.

С договор за продажба и прехвърляне на вземания от 02.03.2021 г. „К.“ ЕАД и „А. Т.“ ЕООД като цедент е прехвърлило своите вземания към длъжника по описания договор за потребителски кредит на цесионера „А. Б. България“ ЕООД, ЕИК ****, като се твърди, че длъжникът е уведомен за

цесията на посочената от него в договора електронна поща с имейл от 30.03.2021 г.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК по делото е постъпил писмен отговор от ответника чрез назначения му особен представител адв. Л. Митова- САК, чрез който се оспорва иска като неоснователен. Твърди се, че сключения договор за кредит е недействителен и нищожен. Сочи се, че не е настъпила предсрочна изискуемост, доколкото не е било връчено съобщението на ответника по надлежния ред.

Оспорва се, че договорът е бил подписан от ответника, както и се оспорва начинът на уведомяване по отношение на извършената цесия.

Сочи се, че договорът противоречи на чл. 22 ЗПК, както и това, че не са били спазени разпоредбите на чл.5, ал.1 и ал.2 ЗЗП, чл.11, ал.1, т.10 ЗПК, тъй като не е била посочена общата дължима сума, както и това, че посочения ГПР не е съответствал на действителните разходи по кредита.

Отправя се възражение за нищожност на претендираната неустойка.

В съдебно заседание- ищецът не изпраща представител, като в писмена молба излага съображения по съществото на спора, както от фактическа, така и от правна страна.

В открито съдебно заседание особения представител на ответника поддържат съображенията изложени в становището, с изключение на твърдението, че договорът не е бил подписан от ответника.

По делото са събрани писмени доказателства и е приложено е ч. гр. д. № 910/2022 г. по описа на РА.онен съд- К..

Съдът, като взе предвид становищата на страните и съобразявайки събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено следното от фактическа страна и от правна страна:

От приобщените по делото писмени доказателства безспорно се установява, че на 04.09.2017 г. между Д. Танев Д. и „К.“ АД е сключен Договор за потребителски кредит № 933492. Договорът е за сумата от 600 лева, която е следвало да бъде върната на 3 месечни вноски, при фиксиран годишен лихвен процент 41, 24 % и годишен процент на разходите (ГПР) – 50

%.

Според чл. 4, ал. 1, предл. 2 от договора, кредитът е обезпечен с поръчителство в полза на заемотателя, от одобрено от него юридическо лице поръчител.

По делото е приложен договор за предоставяне на поръчителство от 04.09.2017 г., който е сключен между "А. Т." ЕООД и ответника, съгласно който поръчителят се задължава да отговаря спрямо "К." АД за изпълнението на всички задължения произтичащи от договора за потребителски кредит, като таксата за предоставяне на поръчителство е в размер на 187,05 лева – платима на месечни вноски според погасителния план.

По своя характер сключения между страните договор за потребителски кредит е такъв по чл. 9, ал. 1 ЗПК и за него, по силата на чл. 24 ЗПК, се прилагат нормите на чл. 143 – 148 от Закона за защита на потребителите. Съдът, съобразявайки приетите по делото доказателства и относимите правни норми, намира, че сключения между Д. Д. и „К.“ АД договор за предоставяне на потребителски кредит съдържа неравнопавна клауза, която го прави частично недействителен. Конкретно такава е клаузата посочена в чл. 4 от договора, относно обезпечаването на задълженията на кредитополучателя по договора за кредит с гаранция от „А. Т.“ ЕООД в полза на „К.“ АД.

Съдът приема, че уговорката съдържаща се в чл. 4 от договора за кредит е неравнопавна и поради това нищожна. Кредиторът разполага със задължение и с достатъчно много източници на информация, за да оцени предварително кредитоспособността на потребителя (чл. 16 ЗПК) и ако оценката му е лоша, той вместо да сключи договор може да откаже да предостави кредит (чл. 18 ЗПК). В случая, включването на клаузата за обезпечение на задълженията по кредита противоречи на закона, като на практика тази клауза прехвърля риска от неизпълнение на задължението на кредитора за предварителна оценка на кредитоспособността на длъжника върху последния и води до допълнително увеличаване на размера на задълженията му. Непредставянето на обезпечение само по себе си не води до никакви вреди на заемотателя. Такива биха възникнали едва при

неизпълнение на задължението на заемателя за връщане на заетата сума и невъзможност за удовлетворяване от имуществото му. Този риск следва да се съобрази от заемотателя към момента на сключване на договора за заем и да намери отражение при вземането на решение за отпускането му, а не предварително да се постави условие за предоставяне на обезпечение. Посоченото навежда на извод, че чл. 4 от договора за кредит съдържа клауза, която е неравноправна по смисъла на ЗЗП, а това я прави нищожна поради противоречие на чл. 146, ал. 1 ЗЗП, т. е. на закона. Порокът на сделката поради противоречие със закона се състои в нарушаване на императивна правна норма и е установим при съпоставка на съдържанието на сделката с правилото на закона. В случая е налице уговорка, която води до значително неравновесие между правата и задълженията на кредитора и на потребителя. По силата на чл. 7, ал. 3 ГПК съдът служебно следи за наличието на неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител, като последният не е длъжен да посочи конкретна правна норма, на която противоречи договорна клауза.

Съдът намира, че нищожността на клаузата по чл. 4 от договора за кредит, не води до нищожност на целия договор, тъй като той може да се приложи и без тях – чл. 146, ал. 5 ЗЗП. Поради което възражението на особения представител в насока, че целият договор е нищожен са неоснователни.

Относно договора за предоставяне на поръчителство, съдът приема, че същият е изцяло нищожен, тъй като чрез него се цели заобикаляне на закона – чл. 19, ал. 4 ЗПК. Договорът за гаранция е потребителски, тъй като обезпечава изпълнението на потребителски кредит. Заобикалянето на закона е трудно установимо от съдържанието на договора, защото той се сключва в съответствие със закона. При това основание за нищожност, страните целят един неправилен краен резултат, който се постига чрез сключване на една или повече сделки, които не нарушават закона. В случая договора за предоставяне на гаранция се сключва с единствена цел да се оскъпи договорът за кредит, по такъв начин, че да се заобиколи ограничението на чл. 19, ал. 4 ЗПК. В настоящия случай възнаграждението, което е договорено по

посочения договор е следвало да бъде отразено в ГПР по договора за кредит, но това не е направено. Ако това беше направено, ГПР щеше да е значително над 50 процента – изчисление направено от съда на основание чл. 162 ГПК, като по този начин размера на ГПР щеше да е в директно противоречие с чл. 19, ал. 4 ЗПК.

По силата на договор за цесия от 02.03.2021 г. вземанията са прехвърлени от страна на „К.“ ЕАД и „А. Т.“ ЕООД в полза на „А. Б. България“ ЕООД. Длъжникът може да възразява успешно за липса на уведомяване само ако едновременно с това твърди, че вече е изпълнил на стария кредитор или на овластено от този кредитор лице до момента на уведомяването. В случая няма такива данни и твърдения, като от страна на ответника не са представени доказателства, че е заплатил каквато и да е част от задълженията си по договора за кредит. На основание чл. 162 ГПК съдът намира, че размера на сумите съответства на претендираното.

При така установеното съдът намира, че предявените положителни установителни иски с правно основание чл. 422 във вр. с чл. 415 ГПК са процесуално допустими, а разгледани по същество са основателни и доказани за главницата и за лихвите – по договора за кредит, съответно са неоснователни относно главницата и лихвата по договора за поръчителство.

Съдът намира, че е налице валиден договор за кредит, изключва.ки клаузата по чл. 4, по който ответната страна не е изпълнила изцяло своите задължения. Доказано е получаването на процесната сума/л.136/, изискуемостта на вземанията за главница и лихви, както и размера им. Съдът намира, че няма пречка кредиторът да прехвърли вземането, като то преминава върху новия кредитор с привилегиите, обезпеченията и другите му принадлежности, включително с изтеклите лихви. Предишният кредитор е длъжен да съобщи на длъжника за прехвърлянето, но в случая това обстоятелство е без правно значение, тъй като липсват твърдения за извършени от ответника плащания на първоначалния кредитор. Договорът за поръчителство е изцяло нищожен, поради което вземанията, които произтичат от него, не се дължат.

Предвид гореизложеното съдът намира, че релевираните възражения

на назначения особен представител за това, че не е била настъпила предсрочна изискуемост, както и това, че не се дължат сумите по уважените претенции са неоснователни и следва да се оставят без уважение.

При този изход от делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, съобразно с уважената част от исковете, ответникът ще следва да заплати на ищеца направените по делото разноски – за държавна такса, в размер на 225 лева, за юрисконултско възнаграждение, което съдът определя в размер на 100 лева, съобразно правилата на Наредбата за заплащането на правната помощ, както и сумата от 450 лева за назначен особен представител.

Съдът дължи произнасяне и по разноските в заповедното производство, които следва да се присъдят според установената част от вземанията, които са в размер на 25 лева за заплатена държавна такса и 100 лева за юриск. възнаграждение.

Въз основа на уважената част от исковете се дължи сумата от 627,18 лева, изчислена както следва сумата от 852,02 лева, представляваща общ размер на уважените искиви претенции, който е умножен по сумата от 810 лева, представляваща сторени разноски в исковото и заповедното производство, който е разделен на цялата претендирана сума от 1100,37 лева.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422 ГПК, че Д. Т. Д., ЕГН*****, от гр. К., дължи на „А. Б. България“ ЕООД, ЕИК****, със седалище и адрес на управление гр. С., сумата от 600 лева – представляваща непогасена главница дължима по силата на договор за кредит с № 9334292 от 04.09.2017 г., сключен между Д. Т. Д. (кредитополучател) и „К.“ ЕАД (кредитор), като с договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) от 02.03.2021 г. „К.“ ЕАД е прехвърлило своите вземания към длъжника на „А. Б. България“ ЕООД, заедно със законната лихва, считано от 26.10.22 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от 210,32 лева – законна лихва за забава по договора за кредит за период от 10.10.2017г. до 23.02.21 г. и сумата от 41,70 лева – договорна възнаградителна лихва върху главницата по договора за кредит за период от 10.10.2017г. до 10.12.2017 г., за които

вземания е издадена заповед за изпълнение №401 от 28.10.22 г., по ч.гр.д. №910/22 г. по описа на РС- К..

ОТХВЪРЛЯ предявените иски за установяване съществуването на вземания за сумата от 187,50 лева – представляваща главница (възнаграждение) по договор за представяне на поръчителство, сключен на 04.09.2017 г. между „А. Т.“ ЕООД и Д. Д., като с договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия) от 02.03.2021 г. „А. Т.“ ЕООД е прехвърлило своите вземания към длъжника на „А. Б. България“ ЕООД, както и за сумата от 61,30 лева – законна лихва за забава по договора за предоставяне на поръчителство, за които вземания е издадена заповед за изпълнение №401 от 28.10.22г., по ч.гр.д. №910/22 г. по описа на РС- К..

ОСЪЖДА Д. Т. Д., ЕГН*****, от гр. К., да заплати на „А. Б. България“ ЕООД, ЕИК****, със седалище и адрес на управление гр. С., сумата от 627,18 лева, представляваща сторени разноси в заповедното и исковото производство, според уважената част от исковите.

Решението подлежи на въззивно обжалвано пред Софийския окръжен съд в двуседмичен срок от съобщаването му на страните

Съдия при РА.онен съд – К.: _____